

## Κεφάλαιο 6<sup>ο</sup> **ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ**



**Η Μητρόπολη Αθηνών, ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου**

### **ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

#### **Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

*Εκκλησία της Ελλάδος* είναι το επίσημο όνομα της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ελλάδα.

Περίπου 97% του πληθυσμού της χώρας είναι Χριστιανοί Ορθόδοξοι. Η *Εκκλησία της Ελλάδος* έγινε ανεξάρτητη εθνική εκκλησία το 1853. Αποτελείται από την Αρχιεπισκοπή Αθηνών και 80 Ιερές Μητροπόλεις.



**Οι Άγιοι Απόστολοι, στην Πελασγία, Φθιώτιδος**

Η Εκκλησία της Κρήτης είναι ημιαυτόνομος, διοικούμενη από το *Οικουμενικόν Πατριαρχείον Κωνσταντινουπόλεως*.

Αποτελείται από 8 Ιερές Μητροπόλεις, συμπεριλαμβανομένης και της Αρχιεπισκοπής Κρήτης.

Οι Μητροπόλεις της Δωδεκανήσου είναι 4. Είναι και αυτές ημιαυτόνομες διοικούμενες από το *Οικουμενικόν Πατριαρχείον Κωνσταντινουπόλεως*.

Τις διευθύνσεις Μητροπόλεων και πολλές άλλες πληροφορίες για την *Εκκλησία της Ελλάδος*, ως επίσης και για όλες τις Ορθόδοξες εκκλησίες του κόσμου, θα βρείτε στο βιβλίο «*Δίπτυχα της Εκκλησίας της Ελλάδος*» που εκδίδεται κάθε Δεκέμβριο από την *Αποστολική Διακονία*, οδός Ιω. Γενναδίου 14, και Ιασίου 1. Τηλ. 0724-8681, 0724-8701, 0722-1586.

Μια Μητρόπλη μπορεί να περιλαμβάνει μια περιοχή όμοια με την περιοχή ενός νομού ή επαρχίας, και συνήθως φέρει το ίδιο όνομα. Όμως υπάρχουν και εξαιρέσεις, όπως είναι η *Ιερά Μητρόπολις Χαλκίδος* στην οποία υπάγεται ο νομός Ευβοίας και η επαρχία Σκοπέλου η οποία αποτελεί τμήμα του νομού Μαγνησίας.

Κατα την διάρκεια της Τουρκοκρατίας, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, η Ορθόδοξη Εκκλησία έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο όχι μόνο σε θρησκευτικά αλλά και σε πολιτικά θέματα. Έτσι βρίσκουμε σήμερα σε εκκλησιαστικά βιβλία της εποχής εκείνης όχι μόνο ληξιαρχικές πράξεις αλλά και δικαστικές αποφάσεις, συμβόλαια αγοράς ακινήτων, προικοσύμφωνα, διαθήκες κλπ.

## Η ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ



Ελληνόπουλο, μέλος της  
Καθολικής εκκλησίας, 1915

Η Καθολική Εκκλησία είναι μια απο τις αναγνωρισμένες εκκλησίες στην Ελλάδα. Έχει 3 αρχιεπισκοπές, την Αρχιεπισκοπή Αθηνών, την Αρχιεπισκοπή Νάξου, και την Αρχιεπισκοπή Κερκύρας. Έχει επίσης και έναν επίσκοπο για τα νησιά Σύρου και Σαντορίνης.

## ΑΛΛΕΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

Εκτός απο την Καθολική Εκκλησία υπάρχουν και άλλες Χριστιανικές εκκλησίες στην Ελλάδα με μικρό αριθμό μελών. Οι περισσότερες απο αυτές στην Ελλάδα ιδρύθηκαν πρόσφατα, δηλαδή κατα τον 20<sup>ο</sup> αιώνα. Όχι όλες έχουν αναγνωριστεί απο τις ελληνικές αρχές.

Μερικές απο αυτές τις Χρηστιανικές εκκλησίες είναι: η Αγγλικανική Εκκλησία

[Διαμαρτυρόμενοι], η Ευαγγελική Εκκλησία, η Εκκλησία του Ιησού Χριστού των Αγίων των Τελευταίων Ημερών [Μορμόνοι], η Εκκλησία των Βαπτιστών, η Αρμενική Εκκλησία, και άλλες.

## ΑΛΛΕΣ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ

Αναφέρουμε μερικές απο τις μη Χριστιανικές Θρησκείες στην Ελλάδα.

- **Η Ιουδαϊκή Θρησκεία.** Κατα τον 19<sup>ο</sup> αιώνα διακρίνουμε την Ιουδαϊκή Κοινότητα κυρίως σε λιμενικές πόλεις. Έγγραφα του 19<sup>ου</sup> αιώνα με οδηγίες για την κατάρτιση των Μητρώων Αρρένων αναφέρουν την σύσταση επιτροπής κατα την οποία συμμετείχαν οι ιερείς της Ορθόδοξης Εκκλησίας και οι Ραββίνοι της Ιουδαϊκής Κοινότητας. Οι μεν ιερείς όφειλαν να υποβάλουν τα βιβλία βαπτίσεων των αρρένων βρεφών, οι δε Ραββίνοι να υποβάλουν τα βιβλία περιτομών των Ιουδαίων αρρένων βρεφών.
- **Η Μωαμεθανική Θρησκεία.** Τα μέλη της Μωαμεθανικής Θρησκείας είναι κυρίως κάτοικοι της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
- **Οι Μάρτυρες του Ιεχωβά.**
- **Οι Ινδουιστές**

**Αξιοσημείωτο** είναι οτι παρόλο που οι εκκλησίες (ή θρησκείες) αυτές τηρούσαν δικά τους ληξιαρχικά βιβλία, τα μέλη τους, ως έλληνες πολίτες, γράφονταν επίσης στα ελληνικά ληξιαρχικά βιβλία, όπως και στα Δημοτολόγια και Μητρώα Αρρένων.



## ΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ



Έλληνες μετανάστες, ο Μιχαήλ Μαμουνάκης και η Αρτεμισία Βαρβουδάκη, από τον Βάμο, Αποκορώνου, Χανίων, που παντρεύτηκαν στην Χάνα, Γουαϊόμινγκ, ΗΠΑ, το 1912

### ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

#### Η ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

γνωστή ως

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ**  
[GREEK ORTHODOX CHURCH]

Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία της Βορείου και Νοτίου Αμερικής είναι ημιαυτόνομος υπό το Οικουμενικόν Πατριαρχείον Κωνσταντινουπόλεως. Η ηγεσία της, αποτελούμενη από τον Αρχιεπίσκοπο και το Αρχιεπισκοπικό Συμβούλιο, εδράζεται στην Νέα Υόρκη. Την διεύθυνσή της θα βρείτε στο βιβλίο «*Δίπτυχα της Εκκλησίας της Ελλάδος*» που αναφέρεται στην σελίδα 59.

### ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

#### Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Αποτελείται από την Αρχιεπισκοπή Κύπρου, με την έδρα της στην Λευκωσία, και τις ακόλουθες Ιερές Μητροπόλεις:

- Πάφου
- Κιτίου
- Κυρηνείας
- Λεμεσού
- Μόρφου

και τρεις Χωρεπισκοπές:

- Σαλαμίνας
- Τριμυθούντος
- Αρσινόης

### ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

#### ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ταχυδρομική διεύθυνση:  
Ecumenical Patriarchate  
Rum Patrikhanesi  
34220 Fener, Halic, Istanbul  
Türkiye Τουρκία

Της Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου προεδρεύει η Αυτού Θειοτάτη Παναγιότης ο Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης και Οικουμενικός Πατριάρχης.

Την Ιερά Σύνοδο αποτελούν οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες:

- Εφέσου
- Χαλκηδόνος
- Ροδοπόλεως
- Ίμβρου και Τενέδου
- Πριγκηποννήσων

- Κολωνείας
- Πέργης
- Λύστρων
- Δέρκων
- Ηλιουπόλεως και Θείρων
- Τρανουπόλεως
- Φιλαδελφείας

#### Άλλες Μητροπόλεις:

- Σηλυβρίας
- Πισιδίας
- Θεοδορουπόλεως
- Τυρολόης και Σερεντίου
- Μετρών και Αθύρων
- Τυάνων
- Σελευκείας
- Μιλήτου
- Περγάμου
- Λαοδικείας
- Σεβαστείας
- Ευδοκιάδος
- Μύρων
- Αγαθονικείας

#### Επισκοπές:

- Συνάδων

#### Αρχιερείς του Θρόνου:

- Αμερικής – στην Αμερική
- Κατάνης – στην Αμερική
- Θεουπόλεως – στην Θεσσαλονίκη
- Αμορίου – στην Αμερική
- Ελαίας – στην Αθήνα

Αν οι πρόγονοί σας κατάγονται από την **Μικρά Ασία**, την **Ανατολική Θράκη**, τον **Πόντο**, και άλλα μέρη της Τουρκίας, θα πρέπει να επικοινωνήσετε με με την Μητρόπολη στην οποία υπάγεται ο τόπος από τον οποίο κατάγονται οι πρόγονοί σας. Αν δεν ξέρετε το όνομα της Μητρόπολης αποτανθείτε στο Οικουμενικό Πατριαρχείο ή την Αρχιεπισκοπή Κωνσταντινουπόλεως.

Αρχικά το Οικουμενικό Πατριαρχείο ηγείτο όλων των Χριστιανών της Ανατολικής Ευρώπης. Μία - μία οι ορθόδοξες εκκλησίες της Ευρώπης έγιναν αυτοκέφαλες.

Αν οι πρόγονοί σας έζησαν σε **άλλη χώρα** θα πρέπει να επικοινωνήσετε με την Ορθόδοξη Ελληνική Εκκλησία της χώρας αυτής.



Χρυσούλα Α. Κιτσικοπούλου – Κατσάκη, με τους γονείς της και δυο ανηψιές.  
Αιδηψός, Ευβοίας, 1928